

kurs
kompis

NE225 Parkinsons sykdom
og farmakoterapi

NE225 Parkinsons sykdom og farmakoterapi

Det kan være nyttig å trene på kommunikasjon etter et e-læringskurs. Kurskompis gir deg muligheten til dette! Med et ferdig opplegg kan du trene på å omsette teori til praksis, enten alene eller sammen med andre.

Kurskompis tar inntil 30 minutter å gjennomføre, og er en frivillig aktivitet.

Kommunikasjonstrening

Med kommunikasjonstrening som er laget til dette kurset kan du trene på å bruke det du har lært i møte med kunden. God kommunikasjon handler både om hva du sier, og hvordan du sier det. Du får muligheten til å trene på helt konkrete situasjoner med en kollega som spiller kunden. Ved å gi hverandre tilbakemeldinger og diskutere etterpå, vil du bli enda bedre.

Tips til gjennomføring

- Gjennomfør e-læringskurset først
- Velg en som leder treningen
- Skriv ut Kurskompis (ensidig utskrift, arkene skal klippes opp)
- Sett av tid (30 min), enten i sammenheng eller delt opp i mindre bolker
- Ikke les gjennom rollebeskrivelsene før du får dem tildelt
- Siden en treningssituasjon kan føles litt kunstig, vær raus med deg selv og andre.

Kommunikasjonstrening

I kurset «NE225 Parkinsons sykdom og farmakoterapi» har du lært om vanlige utfordringer i legemiddelbehandlingen og hvordan du kan bidra til riktig bruk av legemidler ved Parkinsons sykdom.

God faglig veiledning er både å gi informasjon uoppfordret, og å svare på spørsmål og bekymringer som pasienten kan ha. Dette kan du trene på nå.

Nedenfor finner du tre kundesituasjoner som er ment å trene på i grupper på tre personer, men det går også an å være to. Alle som trener skal være apotekansatt en gang.

Hvis dere er tre personer, rullerer dere på å være apotekansatt, kunde og observatør. Observatøren sørger for å holde tiden som er satt av til forberedelser, samtale og oppsummering. Dersom dere er to, bytter dere på å være apotekansatt og kunde. Etter samtalen leder kunden oppsummeringen ved bruk av spørsmålene på skjemaet for «observatør».

Praktisk gjennomføring

Klipp opp kundesituasjonene.

Forberedelser – 1 min:

Fordel rollene og les gjennom din rollebeskrivelse.

Samtale – 3 min:

Spill ut kundesituasjonen.

Oppsummering – 4 min:

Observatøren leder. Først sier den apotekansatte og kunden hvordan samtalen gikk. Deretter gir observatøren tilbakemelding på noe den apotekansatte gjorde bra, og noe den apotekansatte kunne gjort bedre.

Tips! Om det er flere grupper som trener samtidig kan det være fint med en kort felles oppsummering helt til slutt: Hva er det viktigste vi har lært?

Kundesituasjon 1

Apotekansatt 1

Du ekspederer Bent, 69 år, som kommer med resept på:

Madopar kaps. 12,5/50 mg no: 100, «Mot Parkinsons sykdom, 1 tablett 3 ganger daglig».

Han har ikke hentet dette legemiddelet tidligere.

Snakk med pasienten om riktig bruk av legemiddelet.

Kunde 1

Dette vet den apotekansatte om deg:

Du heter Bent, er 69 år, og har resept på et legemiddel som du ikke har hentet tidligere:

Madopar kaps. 12,5/50 mg no: 100, «Mot Parkinsons sykdom, 1 tablett 3 ganger daglig».

Dette vet bare du:

- Du har nylig fått diagnosen Parkinsons sykdom.
- Du husker ikke så mye av det nevrologen fortalte deg om sykdommen og behandlingen.

Du har frihet til å dikte hvis den apotekansatte spør om noe annet.

Observatør 1

Bent, 69 år, kommer med resept på:

Madopar kaps. 12,5/50 mg no: 100, «Mot Parkinsons sykdom, 1 tablett 3 ganger daglig».

Han har ikke hentet dette legemiddelet tidligere.

UNDER SAMTALEN

Hvordan opplever du den faglige veiledningen?

- Blir behov for informasjon avdekket?
- Hvilke råd/informasjon blir gitt?

ETTER SAMTALEN

Observatør spør den apotekansatte - 1 min:

«Hvordan synes du kundemøtet gikk?»

Observatør spør kunden - 1 min:

«Hvordan opplevde du kundemøtet?»

Observatør - 2 min:

- Si en ting som den apotekansatte gjorde bra.
- Si en ting som den apotekansatte kunne gjort bedre.

Aktuell faglig veiledning:

Kartlegge:

- informasjonsbehov ved oppstart av nytt legemiddel

Gi tilpassede råd og informasjon om:

- hvordan legemiddelet virker
- at doseringen er individuell med gradvis doseøkning til riktig dose
- vanlige bivirkninger (f.eks. kvalme)
- hvordan det skal tas, gjerne sammen med litt mat (kjeks, banan e.l.) for å forebygge kvalme.

Kundesituasjon 2

Apotekansatt 2

Du ekspederer Zanab, 55 år, som kommer med resept på:

Requip Depot tab. 2 mg no: 84, «Mot Parkinsons sykdom, 3 tabletter daglig. Trappes opp som avtalt».

Hun har ikke hentet dette legemiddelet tidligere.

Snakk med pasienten om riktig bruk av legemiddelet.

Kunde 2

Dette vet den apotekansatte om deg:

Du er Zanab, 55 år, og har resept på et legemiddel som du ikke har hentet tidligere:

Requip Depot tab. 2 mg no: 84, «Mot Parkinsons sykdom, 3 tabletter daglig. Trappes opp som avtalt».

Dette vet bare du:

- Avtalen med nevrologen er at du skal starte med 2 mg Requip Depot, og øke med én tablett per uke.
- Du husker ikke hva nevrologen sa om bivirkninger.

Du har frihet til å dikte hvis den apotekansatte spør om noe annet.

Observatør 2

Zanab, 55 år, kommer med resept på:

Requip Depot tab. 2 mg no: 84, «Mot Parkinsons sykdom, 3 tabletter daglig. Trappes opp som avtalt».

Hun har ikke hentet dette legemiddelet tidligere.

UNDER SAMTALEN

Hvordan opplever du den faglige veiledningen?

- Blir behov for informasjon avdekket?
- Hvilke råd/informasjon blir gitt?

ETTER SAMTALEN

Observatør spør den apotekansatte - 1 min:

«Hvordan synes du kundemøtet gikk?»

Observatør spør kunden - 1 min:

«Hvordan opplevde du kundemøtet?»

Observatør - 2 min:

- Si en ting som den apotekansatte gjorde bra.
- Si en ting som den apotekansatte kunne gjort bedre.

Aktuell faglig veiledning:

Kartlegge:

- informasjonsbehov ved oppstart av nytt legemiddel
- avtale om opptrapping

Gi tilpassede råd og informasjon om:

- hvordan det skal tas (fast én gang daglig)
- vanlige bivirkninger (f.eks. kvalme, ortostatisme, ankelødemer, tretthet på dagtid)
- Informere om redusert impuls kontroll på en måte at han føler trygghet
- når lege ev. bør kontaktes

Kundesituasjon 3

Apotekansatt 3

Du ekspederer Paul, 62 år, som kommer med resept på:

Azilect tab. 1 mg no: 112, «Mot Parkinsons sykdom, 1 tablett daglig»,

Requip Depot tab. 8 mg «Mot Parkinsons sykdom, 1 tablett daglig»,

Sinemet tab. 25/100 «Mot Parkinsons sykdom, 4 tabletter daglig»

Han har hentet disse legemidlene tidligere. Snakk med pasienten om riktig bruk av legemidlene.

Kunde 3

Dette vet den apotekansatte om deg:

Du er Paul, 62 år, og har resept på tre legemidler som du har hentet tidligere:

Azilect tab. 1 mg no: 112, «Mot Parkinsons sykdom, 1 tablett daglig»,

Requip Depot tab. 8 mg «Mot Parkinsons sykdom, 1 tablett daglig»,

Sinemet tab. 25/100 «Mot Parkinsons sykdom, 4 tabletter daglig»

Dette vet bare du:

Du plages med nyoppstått stivhet i kroppen løpet av dagen.

Du har frihet til å dikte hvis den apotekansatte spør om noe annet.

Observatør 3

Paul, 62 år, kommer med resept på:

Azilect tab. 1 mg no: 112, «Mot Parkinsons sykdom, 1 tablett daglig»,

Requip Depot tab. 8 mg «Mot Parkinsons sykdom, 1 tablett daglig»,

Sinemet tab. 25/100 «Mot Parkinsons sykdom, 4 tabletter daglig»

Han har hentet disse legemidlene tidligere.

UNDER SAMTALEN

Hvordan opplever du den faglige veiledningen?

- Blir behov for informasjon avdekket?
- Hvilke råd/informasjon blir gitt?

ETTER SAMTALEN

Observatør spør den apotekansatte - 1 min:

«Hvordan synes du kundemøtet gikk?»

Observatør spør kunden - 1 min:

«Hvordan opplevde du kundemøtet?»

Observatør - 2 min:

- Si en ting som den apotekansatte gjorde bra.
- Si en ting som den apotekansatte kunne gjort bedre.

Aktuell faglig veiledning:

Kartlegge:

- hvordan legemidlene brukes
- ev. bivirkninger
- ev. ikke-motoriske symptomer
- ev. behov for doseendring

Gi tilpassede råd og informasjon om:

- når det kan være behov for å kontakte lege, f.eks. ved for kort eller dårlig effekt (stabbete gange, off-situasjoner, morgenstivhet), hallusinasjoner, personlighetsendringer, redusert hukommelse, urininkontinens, langvarig forstoppelse osv.